

at bruge et forandret Udtryk herom; thi, naar man holder sig til de samme Udtryk, hvorved summa appellabilis er bleven betegnet i den egentlige Anordning om Overretternes Dpretelse, saa vil den hele praktiske Forklaring af disse Udtryk, som senere, medens Overretterne have bestaaet, har dannet sig eller er kommen tilstede, ogsaa være anvendelig paa den nye Lov, naar man bruger det selsomme Udtryk, som da er bleven brugt; hvorimod det suarere maatte antages, at, naar man vilde bruge et forandret Udtryk, da vilde man komme til at lægge en anden Mening i Bestemmelsen, og altsaa vilde Reglerne om summa appellabilis let blive anderledes forklarede end paa den almindeligt vedtagne Maade. Hvad iøvrigt angaaer Spørgsmaalet, om den saakaldte summa appellabilis skal blive staaende eller ikke, saa skal jeg i det Væsentlige henholde mig til, hvad den ærede 6te kjøbenhavnske Rigsdagsmand udtalte, og jeg skal kun dertil sige den Bemærkning, at jeg troer vist, at det er en ledende Tanke for dem, som ere tilbøjelige til at stemme for disse Udpringsforslag, at de nærværende Domstole i første Instans ikke skulde yde den fornødne Retssikkerhed; men jeg troer, at man af den Tanke lader sig lede til en Bestemmelse, som ikke stemmer overeens med den Tanke, hvoraf man lader sig lede; thi det vilde vistnok være rigtigere, dersom en saadan Mistilghed skulde være begrundet, hvad jeg iøvrigt ikke indrømmer, at man da omorganiserede disse Domstole, hvorimod man her vil foreskrive en almindelig Regel af Hensyn til visse enkelte Tilfælde, og det en almindelig Regel, som i mange Tilfælde vil blive bebyrdende for den ene af Parterne, og kun i enkelte Tilfælde kan være til Fordeel for den ene af dem. Man maa vel erindre, at Bestemmelsen om denne Begrænsning er i vor Retsudvikling bleven forandret saaledes, at den ikke forstaaes strengt efter Ordene, men at, naar en Sag har nogen Værdi i en anden Retning end blot Pengesværdi, for Exempel naar der er Spørgsmaal om uberettiget Udøvelse af Næringsbrug, hvor der altsaa i Gjentagelsestilfælde vilde blive Spørgsmaal om en høiere Mulet end 10 Rbd., der ansees Regelen om Summa appellabilis ikke hindrende for, at Sagen, selv om der er idømt

en Mulet af 5 Rbd., kan indankes for Overretten. Hvor saaledes Sagen kan ansees at angaae et mere almindeligt Spørgsmaal, som kommer under Afgjørelse, der ansees Reglen om summa appellabilis ikke anvendelig, men nu at have denne Regel, det vilde medføre, at i mange Sager, hvor der ikke er Spørgsmaal om Andet end en blot Pengesum under 10 Rbd., der vil der nu være opnaaet Udgang til Appel. Skulde det Tilfælde indtræde, som er antydet her, at det maatte ansees at være en ganske urigtig Dom, som var fældet, saa kunde Forholdet vel være saaledes, at det kunde være af megen Vigtighed for den ene Part at faae Udgang til at faae den paakjendt af en høiere Ret; men da er det heller ikke udelukket, og, naar nu Sagen staaer saaledes, vil det blive ham let at faae den paaanket, thi det er ikke at betvivle, at der vil blive ham meddeelt Bevilling ikke blot til at indanke Sagen, men ogsaa til fri Proces, saa at jeg troer, at det Gode, man vil naae ved at ophæve denne Regel, vil kun være et Gode, som kun kan indtræde i et meget enkelt Tilfælde, i hvilket det ogsaa paa andre Maader vilde kunne indtræde ved de øvrige Retsmidler, som i saa Henseende staae til Raadighed, men det kan derimod i mange Tilfælde medføre stor Ulempe for Parter, som ikke havde fortjent, at Lovgivningen udsætter dem for en saadan.

Grundtvig: Den ærede 6te kjøbenhavnske Rigsdagsmand (Mourier) formodede velvilligen, at det Ord, jeg tog mig den Frihed at fremføre om Muligheden af, at man kunde blive idømt for Politiesager eller ved Politieretten en ringe Mulet, netop fordi Vedkommende ikke onskede Sagen bragt videre, det var Noget, som var undsluppen mig, da maa jeg erklære: nei, det var med velberaad Gu. Jeg vil nu paa ingen Maade trættes med den ærede Rigsdagsmand, om hvad han troer eller ikke troer; thi jeg er en afgjort Ven af Troesfriheden. Men, naar det samme Medlem synes at ville foregribe eller erstatte Kaldelsen til Orden, da skal jeg gjøre Gjengæld ved at formode, at de Ord, som kunde saaledes optages, ere undslupne den ærede Rigsdagsmand, og iøvrigt maa jeg glæde mig ved, at hans Skjøn ikke var en Politieretskendelse med 5